

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně:

L. F., zastoupená Mgr. Renátou Jančovou, advokátkou se sídlem Dr. E. Beneše 1873/61, Bruntál, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 6. 2015, č. j. 20 Ad 78/2014 – 25,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Ustanovené zástupkyni žalobkyně, advokátce Mgr. Renátě Jančové, **s e n e p ř i z n á v á** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 24. 6. 2015, č. j. 20 Ad 78/2014 – 25, zamítl žalobu, kterou se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“) ze dne 10. 10. 2014, č. j. X, jímž byly zamítnuty její námitky a bylo potvrzeno její rozhodnutí ze dne 25. 7. 2014, č. j. X, kterým byla stěžovatelce zamítnuta žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

V odůvodnění napadeného rozsudku krajský soud uvedl, že přezkoumával-li rozhodnutí o nároku na důchodovou dávku podmíněnou zdravotním stavem, což je

v projednávané věci nárok na invalidní důchod, je rozhodnutí soudu především závislé na odborném lékařském posudku. Z tohoto důvodu byl vypracován odborný lékařský posudek posudkovou komisí ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě (dále jen „posudková komise“) a tento důkaz označil krajský soud za stěžejní. Posudková komise vypracovala posudek na základě zdravotní dokumentace stěžovatelky, zejména nálezů neurochirurgických, revmatologického, interního, plicního a dalších. Zdravotní stav stěžovatelky tedy hodnotila na základě odborných lékařských nálezů z období před datem vydání napadeného rozhodnutí, ale i po něm (v průběhu soudního řízení) a dospěla k závěru, že pracovní schopnost stěžovatelky poklesla o 20 %, a tudíž nedosahuje míry, která zakládá invaliditu alespoň I. stupně. Potvrdila tak závěr, k němuž dospěl posudkový lékař v námitkovém řízení. Podle posudkové komise je zdravotní stav stěžovatelky objektivně zdokumentován a odpovídá lehkému funkčnímu postižení. K tomu krajský soud uvedl, že k uznání invalidity alespoň prvního stupně je třeba prokázat pokles pracovní schopnosti alespoň v míře 35 %. U stěžovatelky však v takovém rozsahu prokázán nebyl. Stěžovatelku proto není možné považovat za invalidní i přes zjištěný dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a c) s. ř. s. V kasační stížnosti uvedla, že nebyly posouzeny všechny její zdravotní problémy. Opomenuto bylo onemocnění tzv. fibromyalgií, které je zmíněno již v lékařské zprávě z roku 2006. Vzhledem ke špatnému zdravotnímu stavu a neschopnosti vykonávat práci, byla stěžovatelka obvodní lékařkou „donucena“ podat výpověď ze zaměstnání. Invalidní důchod však stěžovatelce nebyl opakovaně přiznán, i přes to, že její pracovní neschopnost nadále trvá, jak dokládají lékařské zprávy obsažené ve správním spisu. Stěžovatelka proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k projednání.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle ust. § 38 zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo se stal invalidním následkem pracovního úrazu.

Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

Nejvyšší správní soud již opakovaně judikoval, že posouzení zdravotního stavu a souvisejícího zbytkového pracovního potenciálu je věcí odborně medicínskou, k níž nemá soud potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k osobám, které jimi

pokračování

disponují, aby se k těmto otázkám vyjádřily. Pro účely přezkumného soudního řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise ve smyslu ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2004, č. j. 5 Ads 34/2003 – 82). Ve zpracovaném posudku se hodnotí nejen celkový zdravotní stav a dochované pracovní schopnosti pojištěnce, ale zaujímají se v něm i posudkové závěry o invaliditě a jejím vzniku. Tento posudek je tedy v přezkumném soudním řízení stěžejním důkazem, a proto je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003 - 3, a ze dne 11. 10. 2013, č. j. 4 Ads 42/2013 - 43). Je zcela nezbytné, aby posudek obsahoval požadované náležitosti. Zcela zásadním je požadavek úplnosti a přesvědčivosti posudku, přičemž úplnost spočívá v tom, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, tedy i s těmi, které namítá účastník uplatňující nárok na invalidní důchod, jakož i v tom, zda podaný posudek obsahuje řádné odůvodnění posudkového závěru tak, aby byl přesvědčivý pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, které jsou pro posouzení invalidity zásadního významu.

Namítala-li stěžovatelka v kasační stížnosti, že nebyly posouzeny všechny její zdravotní problémy, pak Nejvyšší správní soud konstatuje, že na základě jí podané žádosti o invalidní důchod byl její zdravotní stav hodnocen nejdříve posudkovou lékařkou OSSZ Bruntál dne 16. 7. 2014 se závěrem, že se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je chronický bolestivý vertebrogenní syndrom víceetážový s poruchou dynamiky, se stavem po mikrodiscektomii C5/6 a C6/7 s náhradou disků v r. 2011 pro stenózu, posudkově hodnoceno podle kapitoly XIII., odd. E, položky 1b), přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., s poklesem pracovní schopnosti o 20 %. K námitkám stěžovatelky byl její zdravotní stav přezkoumán lékařkou ČSSZ Ostrava dne 11. 9. 2014 se shodným závěrem o rozhodující příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jako určila již lékařka OSSZ Bruntál, a tedy i se shodným posudkovým závěrem poklesu pracovní schopnosti o 20 % s posouzením podle kapitoly XIII., odd. E, položky 1b), přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., s tím, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ust. § 3 citované vyhlášky nemění.

Na žádost krajského soudu byl vypracován posudek posudkovou komisí, podle kterého se u stěžovatelky jedná o chronický polytopní vertebrogenní algický syndrom na podkladě degenerativních změn s projevy cervikokraniálního, cervikobrachiálního a lumboischadiického syndromu s lehkou poruchou dynamiky, o stav po mikrodiskektomii s foraminotomií C5/C6 a C6/C7 s náhradou CESPAC (19. 1. 2011), recidivující kopřivkou při polyvalentní alergii, chronickou gastritidu, hiátovou hernií, hypercholesterolémií, stavem po operaci hemoroidů, stavem po revizi malé pánve pro chronické bolesti v malé pánvi, stavem po odstranění myomu dělohy a stavem po přeléčení chlamydiové infekce (6/2013). Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti k datu 10. 10. 2014 bylo shledáno zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kdy z rozmezí 10 - 20 % byla stanovena horní hranice 20 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti ve smyslu ust. § 3 citované vyhlášky

zůstala nezměněna. Za rozhodující příčinu byl stanoven vertebrogenní algický syndrom se stavem po operaci páteře v krční oblasti s náhradou disků v roce 2011 s přetrvávající lehkou poruchou dynamiky páteře, přičemž míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena na horní hranici s ohledem na dělnické povolání stěžovatelky. Jedná se tedy o lehké funkční postižení páteře. Stěžovatelka tak není schopna práce fyzicky nadměrně namáhavé se zvedáním a přenášením nadlimitních břemen a práce v nepříznivých klimatických podmínkách, ale je schopna nadále vykonávat dělnické profese. Komise na tomto základě vyslovila závěr, že k datu vydání napadeného rozhodnutí stěžovatelka nebyla invalidní.

Pokud stěžovatelka namítala, že bylo zcela opomenuto její onemocnění fibromyalgií, pak Nejvyšší správní soud poukazuje na obsah posudku, v němž posudková komise uvedla, že prostudovala aktuální nálezy stěžovatelky, onemocnění hodnotila kontinuálně včetně lékařských zpráv, které stěžovatelka doložila a konstatovala, že *„systémové revmatické onemocnění bylo u posuzované revmatoložkou vyloučeno, samotné projevy fibromyalgií nejsou natolik posudkově významné, aby byly důvodem pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav zakládající invalidní řízení“*. Tato stížní námitka je proto nedůvodná, neboť je nesporné, že stěžovatelčino onemocnění fibromyalgií bylo posudkovou komisí v rámci hodnocení jejího zdravotního stavu posuzováno.

Posudek vypracovaný posudkovou komisí je tak podle názoru Nejvyššího správního soudu úplný a přesvědčivý a komise se v něm vypořádala se všemi rozhodnými skutečnostmi. Posudek rovněž obsahuje náležité odůvodnění posudkového závěru, které je pro soud, který nemůže mít odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí, přesvědčivé. Navíc je třeba poukázat i na skutečnost, že posudková komise vyhodnotila zdravotní stav stěžovatelky shodně jako lékařka ČSSZ i lékařka OSSZ. Nejvyšší správní soud proto nemá důvod pochybovat o správnosti závěrů týkajících se posouzení zdravotního stavu stěžovatelky.

S ohledem na výše uvedené není rozsudek krajského soudu nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto podle ust. § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou. Učinil tak postupem podle ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatelka v řízení úspěch neměla a ČSSZ žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

Stěžovatelce byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena Nejvyšším správním soudem zástupkyní advokátka a podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu včetně hotových výdajů stát. V dané věci však advokátka neučinila žádný právní úkon, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl o nepřiznání odměny za zastupování.

pokračování

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 17. prosince 2015

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu